

[Mimi Jakobsen]

skal derfor også holde mig til nogle mere generelle synspunkter, som vi fra CDs side gerne vil fremføre.

For det første har jeg sagt, at jeg synes, det er særdeles glædeligt og også særdeles påkrævet, at man nu prøver at finde frem til varige løsninger. Det er ikke noget, vi får gjort inden for de næste 14 dage eller inden jul, men jeg mener i hvert fald, at der nu må være grundlag for at komme i gang med det. Dette skal ikke mindst ses på baggrund af den meget stærke tradition, der i Danmark har været for at løse raceproblemer i alle mulige andre lande. Der har det jo ikke skortet på gode råd eller vejledninger, og alle har været klar over, hvordan man i USA og andre lande skulle klare det, så det er dog egentlig forunderligt, at man ikke er nået længere.

Det er også forunderligt, at man ikke er nået længere i den tid, vi lever i, i betragtning af den interesse, man har vist, og den information, man har med hensyn til forholdene i de lande, som vore gæstearbejdere kommer fra. Der er masser af TV-udsendelser af informativ karakter om netop forholdene i disse lande, som skulle gøre, at man bedre forstod vore gæstearbejders kulturelle og sociale bagland.

Det er også forunderligt, at man ikke er nået længere i denne debat, i betragtning af den rejselyst, man har, og de rejser, som den danske befolkning i de allerbredeste lag er i stand til foretage. At man ikke i højere grad har kunnet overføre nogle af disse erfaringer fra rejselivet til en opfattelse af gæstearbejderproblematikken, når man når hjem fra ferien, er jo også forunderligt.

Må jeg sige, at vi fra CDs side vil afvise enhver tendens i retning af at sende gæstearbejdere hjem, enhver tendens til, at man, som hr. Pilgaard Andersen sagde, skal betragte gæstearbejdere som en arbejdskraft, vi har købt, og som man bare sender hjem, når konjunkturerne ændrer sig. Det er bestemt ikke CDs politik.

Gæstearbejderne kom, da vi bad om det. De har i usædvanlig grad stræbsomt og ihærdigt påtaget sig nogle job, som mere forkælede danskere ikke brød sig om. Det er jo sandheden. De har arbejdet i flerholdsskift, de har arbejdet med en lang række funktioner, som danskerne efterhånden følte at de ikke havde lyst til at påtage sig, og det skal

gæstearbejderne i hvert fald ikke have utak for. Enhver tanke om og enhver opfordring til bare at sende disse mennesker hjem, eventuelt med en økonomisk kompensation på 5.000 kr. i baglommen, er aldeles uanstændig.

Jeg betragter også sammenligningen med danskere, der har arbejdet i udlandet, som fuldstændig irrelevant. En dansker, der arbejder i udlandet på kontrakt, har en helt anden uddannelsesmæssig baggrund, en helt anden social placering og et helt andet samfund at vende hjem til end de gæstearbejdere, vi i Danmark har beskæftiget. Dette være også sagt til hr. Hagen Hagensen, som mener, at danske statsborgere i udlandet jo også har måttet arbejde sig frem til en position. Det er fuldstændig rigtigt, men de har sandelig også haft et andet udgangspunkt. Ganske uanset hvad man i øvrigt kan mene om det danske uddannelsessystem, så er der vist ingen sammenligning.

Naturligvis er en af farerne i hele dette problem, at man bruger en udvisningspolitik som kompensation for en manglende indvandrerpolitik. Det har været sagt tit, og det er kun blevet bekræftet, så vidt jeg kan se, i den betænkning, som jeg vel at mærke ikke har fået læst endnu. Siden indvandrerstoppet i 1973 har der stort set kun været mulighed for familiesammenføringer, og det mener vi naturligvis fortsat bør finde sted, det er fortsat rimeligt. De gæstearbejdere, der nu er her – det har flere været inde på – har i den grad et tilhørsforhold til Danmark, at man naturligvis må fortsætte denne kurs.

Med hensyn til stoppet for yderligere gæstearbejdere mener jeg nok, at det må siges at være rimeligt. Indtil vi har fundet en rimelig politik, indtil vi har fundet rimelige muligheder for at assimilere disse gæstearbejdere i det danske samfund i den grad, de selv ønsker det, mener jeg nok, det må være rimeligt, at man opretholder dette stop. Ellers har jeg ikke nogen ønsker om, at det skal fortsætte i al evighed.

Så vil jeg naturligvis undtage flygtningene, som jo ifølge FN-konventionen skal behandles endnu bedre end landets egne borgere, og det bør man nok mærke sig. Jeg forstår såmænd godt, at danske borgere kan føle sig forbigået, føle sig lidt snydt, hvis de i en masse år har været skrevet op til en lejlighed uden at kunne få den, og så kommer der